

HOSTE, Julius Peter, liberaal journalist, dagbladeigenaar en politicus (Brussel 7 juni 1884 - Brussel 1 februari 1954).

Als jong Brusselaar trok J.P. Hoste, zoon van Julius Hoste, in 1895 naar de Vlaamse afdeling van het Koninklijk Atheneum in de hoofdstad, waar hij in 1902 zijn diploma behaalde. In 1907 promoveerde hij te Brussel tot doctor in de rechten. Hij was echter slechts korte tijd verbonden aan de balie en verkoos een journalistieke loopbaan. Hij zou zijn vader opvolgen als directeur-eigenaar van *De Zweep* en *Het Laatste Nieuws*. Verder werkte hij mee aan het tijdschrift *De Vlaamse Gids*. In het tweede drie-partijenkabinet-P. van Zeeland (13 juni 1936 - 25 oktober '37) en in de regering-P.-E. Janson (23 november 1937 - 13 mei '38) was hij, als extraparllementair, minister van openbaar onderwijs. In mei 1940 week hij uit naar Londen, waar hij onderstaatssecretaris van openbaar onderwijs was in de Belgische regering (19 februari 1942 - september '44). Op 26 juni 1949 werd hij liberaal senator voor het arrondissement Brussel, een mandaat dat hij tot aan zijn dood zou behouden.

Van huis uit was Hoste Vlaamsgezind en liberaal georiënteerd: zijn vader Julius Hoste startte in 1868 in de hoofdstad de uitgave van het blad *De Zweep*, dat in 1868 het liberale dagblad *Het Laatste Nieuws* in het leven riep.

Als student aan de universiteit te Brussel sloot Hoste junior zich aan bij de Vlaamse kring *Geen Taal, Geen Vrijheid*. Van 1905 af verdiende hij reeds zijn sporen als journalist in *De Vlaamsche Gazet*, door zijn vader in 1900 gesticht.

Toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak, was Julius

Hoste reeds een ervaren beroepsjournalist en had hij reeds enige verdiensten in de V.B. als medestichter in 1913 van het Liberaal Vlaams Verbond, waarvan hij ondervoorzitter werd. Hij zou dan ook onmiddellijk zijn plaats innemen onder de medewerkers van *De Vlaamsche Stem*; bij het uitbreken van de oorlog was Hoste namelijk uitgeweken naar Nederland. Als cultuurflamingant, die vasthield aan de unitaire staat en zich verzette tegen elke scheidingsgedachte, zou hij echter met o.a. Frans van Cauwelaert dit dagblad verlaten, toen het een federatieve richting insloeg. Samen begonnen zij als tegenzet het weekblad *Vrij België* en stichtten als ruggesteun voor hun denkbeelden het Vlaamsch-Belgisch Verbond, waarvan zij de feitelijke leiders waren, hoewel Julius Hoste zelf slechts gewoon lid van het hoofdbestuur was.

Na de Eerste Wereldoorlog zou hij deze politiek voortzetten als lid van het hoofdbestuur van het Algemeen Vlaamsch Verbond, dat op 6 juli 1919 te Brussel werd opgericht met het minimumprogramma als actiebasis, maar nooit enige betekenis kreeg. Ook binnen de liberale partij bevorderde Hoste de V.B.: op het liberaal congres van 31 augustus 1919 verklaarde hij dat zijn partij in Vlaanderen Vlaams zou zijn of niet zijn, vooral met de invoering van het zuiver algemeen stemrecht. Hoewel hij ook lid was van het Comité tot bevordering van amnestie, begin 1921 opgericht, ging zijn aandacht na de oorlog vooral uit naar de journalistiek.

Toen hij het departement van openbaar onderwijs beheerde (juni 1936 - mei '38), kwamen bij Koninklijk Besluit van 7 februari 1938 twee cultuurraden met adviserende bevoegdheid tot stand, een verwezenlijking, die bij Koninklijk Besluit van 16 maart 1938 werd aangevuld door de oprichting van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Gedurende de Tweede Wereldoorlog gaf Hoste tijdens zijn verblijf in Londen Onafhankelijk België uit. Na de Tweede Wereldoorlog bleef Julius Hoste actief om een oplossing te vinden voor de communautaire problemen, en wel als ondervoorzitter van het Centrum van Onderzoek voor de Nationale oplossing van de maatschappelijke en rechtskundige vraagstukken in de Vlaamse en Waalse gewesten (het zgn. Centrum-Harmel).

Als voorzitter van het Belgisch Benelux-comité en als beheerder van het Europees college te Brugge bewees hij echter dat zijn interesse ook buiten het Belgische kader uitging.

WERKEN: *De strijd voor een Vlaamsch hooger onderwijs*, in *De Vlaamsche Gids* (1909, p. 385-409); - *De Vlaamsche Hoogeschool in wording te Gent. Een welgemeend woord ter voorlichting van de toekomstige studenten*, in *De Vlaamsche Gids* (1924-'25, p. 433-443); - *Nederland en België. Waarom toenadering?*, in *De Vlaamsche Gids* (1939, p. 49-52); - *De hogere doeleinden van de Vlaamsche Beweging*, in *De Vlaamsche Gids* (1939, p. 389-394); - *Een Vlaamsche stem in oorlogstijd* (1944); - *Land en volk in de branding* (1945); - *De strijd voor de Vrede* (1947).

LITERATUUR: A. Lilar, *Hoste, de humanist*, in *De Vlaamsche Gids* (1955, p. 449-453); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamsche Beweging 1914/1939*, I-II en IV (1969); - *Uit het archief van Frans Van Cauwelaert. I Gedenkschriften over Vlaamsche Beweging en Belgische Politiek 1895-1918*, met inleiding en aantekeningen door R. de Schryver (1971).

ROZEMIE STEYAERT